

Riktlinjer för mediehantering

Riktlinjerna gäller för stadsbiblioteket, filialer, skolbibliotek och kulturbussen.

Styrande dokument

Bibliotekslagen

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. (2§)

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information. (4§)

Biblioteken i det allmänna litteraturväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och 3. lättläst svenska. (5§)

Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet. (6§)

Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. (7§)

Biblioteksplan, Oskarshamns kommun 2021-2025

Riktlinjer för olika medier

Biblioteket är neutralt i partipolitiska, moraliska och religiösa frågor. Biblioteket ska stödja demokrati, yttrande- och informationsfrihet, men vi tar avstånd från fördomar, rasism och sexism. Historisk kontext och litterärt värde kan dock motivera undantag. Utifrån en demokratisk grund ska biblioteket representera de olika åsikter och värderingar som råder i vårt samhälle. Censur tar biblioteket avstånd från.

Ovanstående är den gemensamma grunden för bibliotekets riktlinjer gällande alla medier. Vi särskiljer inte barn- och vuxenmedier. Mer specifikt gäller följande:

Skönlitteratur

Biblioteket ska erbjuda ett brett och varierat utbud av såväl äldre som modern skönlitteratur inom olika genrer. Vid urval tar vi särskild hänsyn till verkets språkbehandling, person- och miljöskildring.

Facklitteratur

Biblioteket ska erbjuda facklitteratur inom alla ämnesområden. Särskild vikt ska läggas vid aktualitet och tillförlitlighet. Fackavdelningarna ska spegla efterfrågan hos våra låntagare och erbjuda såväl populärvetenskapliga medier som mer akademiska.

Medier på andra språk

Biblioteket ska erbjuda medier på flera språk. Biblioteket har ett eget bestånd av böcker på de nationella minoritetsspråken, dvs. finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Biblioteket har också ett eget bestånd av böcker på skolspråken samt andra språk som representeras av invånare i kommunen. Övriga språk lånas vid efterfrågan in genom depositioner från Mångspråkiga lånecentralen.

Medier för personer med särskilda behov

Biblioteket ska erbjuda anpassade medier såsom talböcker (Daisyböcker), storstilsböcker, lättlästa böcker, taktila böcker och böcker med tecken som stöd. Låntagarna kan även ladda ned talböcker från Legimus. Legimus finns både som app och webbkatalog.

Lokalhistoriskt material

Lokalhistoriskt material finns i bibliotekets Oskarshamnssamling. Biblioteket köper det mesta som ges ut med kommunanknytning.

Tidningar och tidskrifter

Utbudet av dagspress och tidskrifter ska vara stort och varierat och tillgängliggöras i såväl tryckt som digital form. Stadsbiblioteket erbjuder både lokala och nationella dagstidningar, medan filialbiblioteken tillhandahåller ett mindre urval. Utbudet ska spegla efterfrågan och justeras varje år.

E-böcker och e-ljudböcker

Biblioteket väljer in e-böcker och e-ljudböcker från Axiell medias utbud. Biblioteket betalar för varje enskild nedladdning och avstår därför från alltför dyra böcker. Låntagarna kan ladda ned e-böcker och e-ljudböcker från bibliotekets webbkatalog eller appen Biblio.

Ljudböcker

Biblioteket ska erbjuda ett brett och varierat utbud av ljudböcker, både i cd-format och mp3-format.

Tv-spel

Biblioteket ska erbjuda spel till de vanligaste konsolerna. Tv-spel efterfrågas av en bred målgrupp, både barn och vuxna. Utbudet ska anpassas efter detta. Biblioteket ska erbjuda både alternativa och populära spel men undviker de allra vanligaste titlarna.

DVD

Biblioteket ska erbjuda ett alternativt utbud av filmer jämfört med kommersiella streamingtjänster.

Mediehantering

Inköpsrutiner

Urvalet görs i första hand utifrån Bibliotekstjänsts digitala lista med lektörsomdömen. Urvalet görs av respektive ämnesansvarig.

Medier inköpta till ett visst bibliotek lånas även ut till våra andra bibliotek där efterfrågan finns. På så sätt används medier på ett effektivt sätt och reservationsköer kortas.

Biblioteket får också litteraturstödda böcker från Kulturrådet. Det är böcker i alla genrer, ofta lite smalare litteratur, både svensk, översatt och på olika originalspråk.

Inköpsförslag

Låntagarna kan påverka medieurvalet genom att lämna inköpsförslag via ett formulär på bibliotekets hemsida. Inköpsförslag behandlas av inköpsansvarig på respektive avdelning.

Gåvor

Biblioteket tar emot gåvor men förbehåller sig rätten att göra sig av med dem om de inte passar. Barnböcker tackar vi generellt nej till.

Fjärrlån

Fjärrlån görs huvudsakligen när det gäller kurslitteratur samt äldre böcker som inte går att köpa. Vi fjärrlånar endast böcker. (Undantag kan finnas.)

Kurslitteratur

Läroböcker för gymnasium och grundskola köps endast om de kan vara av allmänt intresse. Skolbiblioteken köper inga läromedel. När det gäller kurslitteratur för högskola och universitet är vårt ansvar i första hand att köpa in litteratur till utbildningar vid Nova då dessa studenter inte har tillgång till något högskolebibliotek.

Gallringsrutiner

Vid gallring följer vi dessa kriterier:

- Trasiga, smutsiga och mycket slitna medier.
- Föråldrat med inaktuellt, missvisande innehåll.
- Dubletter. Dessa tas bort när intresset lagt sig. För böcker som ändå kan vara av intresse ett tag till innan gallring har vi ett dubblettmagasin.
- "Hyllvärmare" som inte lånats på länge.

Vid gallring gör vi även bedömning av mediernas återkommande värde och periodvisa efterfrågan.

Medier som inte lånas längre men som ändå ska bevaras ställs i vårt magasin.

Biblioteken i Oskarshamns kommun har inget bevarandansvar. För detta ändamål finns det andra bibliotek i landet.